

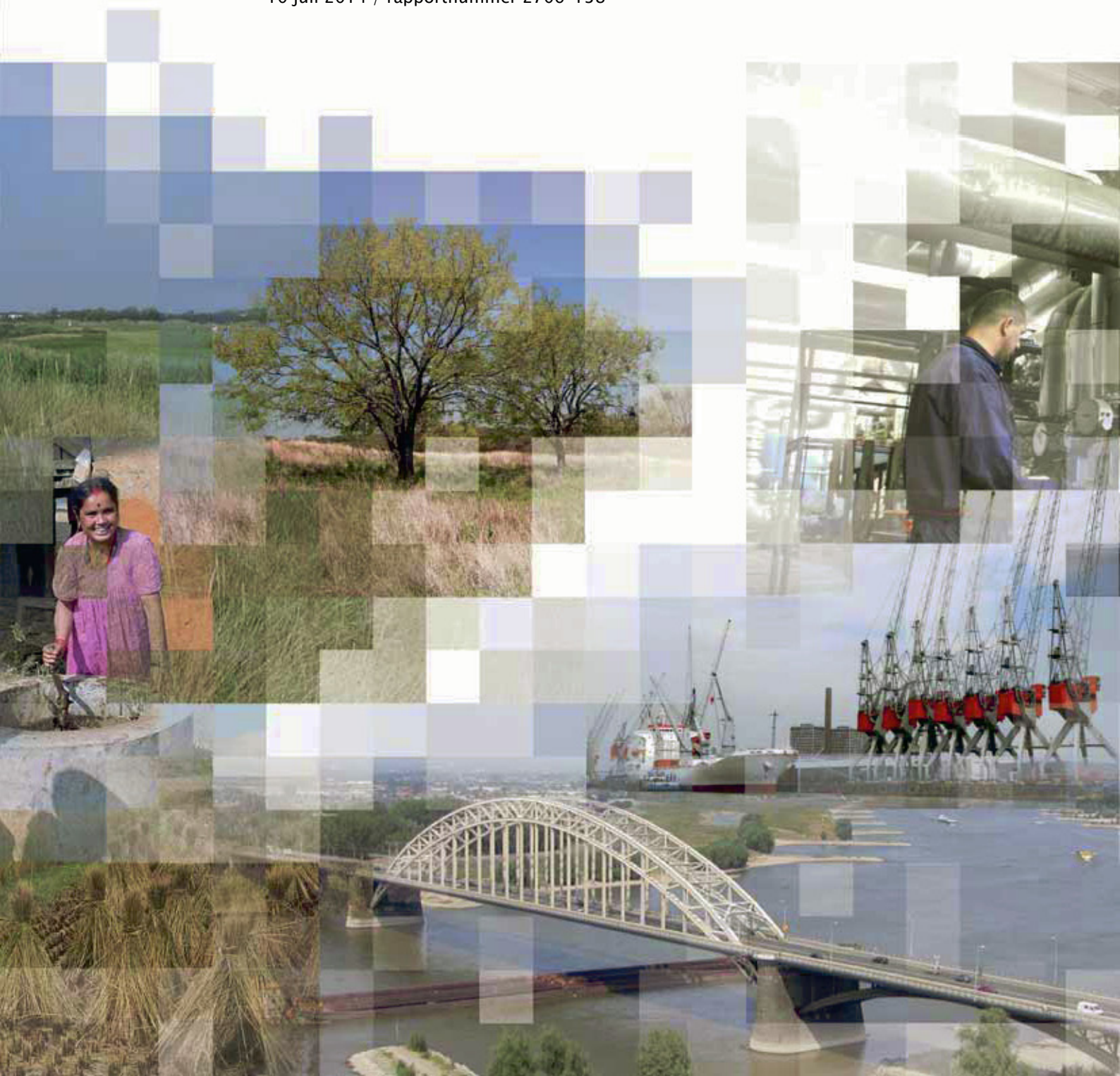

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

10 juli 2014 / rapportnummer 2706-138

1. Oordeel over het MER

De Provincie Limburg wil het vigerende Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL 2006) integraal herzien. Bij deze herziening, hierna 'POL 2014', richt de Provincie zich vooral op het formuleren van beleidskeuzes voor twaalf prioritaire thema's. Ten behoeve van de besluitvorming over het POL 2014 is de procedure van milieueffectrapportage¹ (m.e.r.) doorlopen. Het POL 2014 is plan-m.e.r.-plichtig omdat zij kaderstellend is voor mogelijk toekomstige m.e.r. (beoordelings)-plichtige activiteiten (zoals windenergie en intensieve veehouderij) en omdat vanwege de mogelijke gevolgen voor omringende Natura 2000-gebieden een Passende beoordeling moet worden opgesteld.

Het omgevingsplan en het MER zijn gefaseerd opgesteld, in samenspraak met belanghebbenden, zoals bedrijven, burgers en gemeenten. Het resultaat van de 1e fase was een hoofdlijnschets van het POL 2014, onderbouwd met rapporten over zeven van de twaalf prioritaire thema's, zoals: de herijking van de ecologische hoofdstructuur en de zonering van de intensieve veehouderij en de glastuinbouw. De Commissie heeft een tussentijds advies uitgebracht over de 1e fase en is van oordeel dat de hoofdlijnschets en de thema-documenten een geschikt vertrekpunt vormen voor de uitwerking van fase 2 tot het gehele MER. In fase 2 zijn de (thematische/sectorale) voorkeursalternatieven uit fase 1 samengesmeed tot een integraal voorkeursalternatief.

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')² zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER en de Passende beoordeling.

De Commissie heeft waardering voor het systematisch opgestelde MER bij het POL 2014. Het detailniveau van het MER sluit goed aan bij het detailniveau van het POL 2014. De Commissie is dan ook van oordeel dat de essentiële informatie voor besluitvorming in het MER aanwezig is.

Uit het MER blijkt dat met het POL 2014 de doelen voor het overgrote deel worden behaald maar dat natuur een aandachtspunt blijft. Zoals in het MER ook wordt aangegeven is de daadwerkelijke inzet van instrumenten van groot belang om het gewenste doelbereik te behalen.

Voor de thema's waar geen specifieke keuzes³ worden vastgelegd in het POL 2014 merkt de Commissie op dat de plan-MER plicht doorschuift naar vervolgpunten en besluitvorming.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe en geeft ze nog een aantal aanbevelingen.

¹ Het gaat om de procedure van milieueffectrapportage voor plannen.

² Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

³ zie ook de vele zienswijzen over de potentiële zoekgebieden voor regionale motorsportcentra en voorkeursgebieden/uitsluitingsgebieden windturbines

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Veehouderij / effecten Natura 2000 gebieden

Het POL maakt onder andere nieuwvestiging van veehouderijen mogelijk waardoor de stikstofdepositie op al overbelaste Natura 2000-gebieden zou kunnen toenemen. In de Passende beoordeling zijn de effecten van stikstof op Natura 2000 gebieden aan de hand van twee scenario's doorgerekend. Aangegeven is dat het instrumentarium van het rijk, provincie en gemeenten gezamenlijk tot gevolg zouden moeten hebben dat op het niveau van de provincie de emissie van stikstof uit de veehouderij niet kan toenemen en naar verwachting zal afnemen.

De berekeningen in de Passende beoordeling zijn terecht toegespitst op het provinciale instrumentarium: "De Verordening veehouderijen en Natura 2000 provincie Limburg". Met deze verordening wordt aan veehouderijen voorgeschreven dat vergaande ammoniak-emissiereducerende staltechnieken moeten worden gebruikt in nieuwe en te renoveren stallen. De verordening schrijft tevens voor dat uiterlijk in 2030 alle Limburgse veehouderijen moeten voldoen aan een maximale emissie per dierplaats (de zogenaamde streefwaarde). Bij de doorrekening van scenario B is uitgegaan van de huidige emissie-eisen uit de bijlage bij de verordening en niet van de streefwaarden voor de langere termijn. De uitkomsten van de modulering van scenario B beschrijven derhalve de realistische worst case effecten van het POL 2014. Het tweede Provinciale instrumentarium is de NB-wet, die het niet mogelijk maakt dat de N-depositie op kwetsbare natuur kan toenemen.

De Commissie is van oordeel dat effectbepaling van beide scenario's op een zorgvuldige wijze is uitgevoerd en de uitkomsten op een inzichtelijke wijze in de bijlage bij het MER, Stikstofdepositie en Veehouderij, zijn gepresenteerd. Beide scenario's laten een afname zien van de N-belasting op kwetsbare natuur. In het MER wordt bij de slotbeschouwing aangegeven dat gezien het hoge abstractieniveau van de omgevingsvisie de Passende beoordeling het karakter heeft van een risico-inventarisatie voor latere plannen of besluiten. Er wordt op hoofdlijnen nagegaan of er kans is op aantasting en of er maatregelen beschikbaar zijn om die aantasting te voorkomen. De Commissie onderschrijft deze aanpak en is van mening dat op het abstractieniveau van een MER behorend bij een omgevingsvisie voldoende inzicht is gegeven in de effecten op Natura 2000 gebieden en de nodige maatregelen. De stukken maken duidelijk dat het instrumentarium en de beschikbare maatregelen aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000 gebieden uitsluiten en een substantiële verbetering mogelijk kunnen maken. In de vervolgbesluitvorming (en bijbehorende milieueffectrapporten en Passende beoordelingen) zal dit voor elk concreet plan of project zeker gesteld moeten worden.

2.2 Synergiemogelijkheden

In het MER is weinig aandacht besteed aan het inventariseren en in beeld brengen van onderwerpen/ontwikkelingen die elkaar kunnen versterken. Dit kan bijvoorbeeld gedaan worden aan de hand van zogenaamde inspiratiekaarten. De Commissie heeft in haar advies over de aangevulde nota reikwijdte en detailniveau een aantal voorbeelden genoemd:

- landbouw in combinatie met (bio-)energieproductie of natuurbeheer;
- verduurzamen van energieproductie en -gebruik in combinatie met herstructurering van woon- en werklocaties;
- potentie van bodemenergie (WKO, geothermie) in relatie tot windenergie en glastuinbouw (het combineren van de vraag- en aanbodkant);
- duurzame energie op basis van potenties van verschillende duurzame energiebronnen (zon, wind, biomassa, ondergrond);
- combineren van de opgaven voor waterveiligheid, natuur en recreatie (relatie met Delta-beslissing Waterveiligheid);
- grondwatervoorraadbeheer in relatie tot natuur (TOP-gebieden, verdroging) en land- en tuinbouw (relatie met Deltabeslissing Zoetwater);
- het combineren van ondergrondthema's zoals bodem- en grondwaterverontreiniging en grondwateroverlast en -onderlast in combinatie met WKO;
- de bijdrage van mensgericht groen aan een samenhangende netwerk voor natuur / compensatie door mensgericht groen van natuurverlies door de herijking van de EHS;
- glastuinbouw in relatie tot klimaatmaatregelen en waterberging.

De Commissie adviseert om bij de vervolgbesluitvorming (regionale uitwerkingen) in te gaan op synergiemogelijkheden.

2.3 Monitoring/ kritische aannames

In het MER wordt aangegeven dat na de vaststelling en uitvoering van het POL 2014 de daadwerkelijk opgetreden milieugevolgen worden gemonitord en geëvalueerd. De Commissie adviseert om de monitoring met name te richten op kritische aannames die ten grondslag liggen aan het MER en de effectiviteit van het instrumentarium.

De Commissie constateert daarbij dat de provincie sterk inzet op regionale (sectorale) uitwerkingen waarbij dynamisch voorraadbeheer⁴ moet borgen dat de doelen gehaald worden. Resultaten hiervan staan of vallen met bestuurlijk commitment. De Commissie adviseert de resultaten van deze manier van werken tussentijds ook goed te evalueren.

⁴ Dynamisch voorraadbeheer is een (overheids)interventie bedoeld om in de huidige situatie van falende marktwerking de markt te prikkelen om kwaliteit te realiseren. Deze aanpak wordt gehanteerd voor woningen, bedrijventerreinen, kantoren, winkels, huisjesparken, campings en land- en tuinbouw. Essentie ervan is dat in regionaal verband door gemeenten niet-vrijblijvende afspraken worden gemaakt over noodzakelijke interventies. Die gaan over de ambities en opgaven, gezamenlijke principes en manier van werken. Voor sommige onderwerpen (wonen, bedrijventerreinen) aangevuld met een gezamenlijke programmering.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg

Bevoegd gezag: Provinciale Staten van de provincie Limburg

Besluit: vaststellen van een omgevingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege mogelijke kaderstelling voor categorieën zoals C14, D3.2, D11, D22.2, D43 en vanwege passende beoordeling

Activiteit: De provincie Limburg herzielt haar omgevingsplan.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure: 24 augustus 2012

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 27 augustus t/m 7 oktober 2012

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 2 augustus 2012

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 8 november 2012

kennisgeving MER: 15 mei 2014

ter inzage legging MER: 16 mei tot en met 27 juni 2014

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 6 mei 2014

toetsingsadvies uitgebracht: 10 juli 2014

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. L. Besselink

ir. S. Bokma

drs. S.R.J. Jansen

drs. L. Oprel

drs. J.P. Siedsma (werkgroepsecretaris)

M.A.J. van der Tas (voorzitter)

drs. G. de Zoeten

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag.

De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies :

- Plan-Milieueffectrapport Provinciale Omgevingsvisie Limburg 2014, Anteagroup, 24 april 2014;
- Passende Beoordeling Provinciale Omgevingsvisie Limburg 2014, Anteagroup, 24 april 2014;
- Ontwerp POL 2014, Voor de kwaliteit van Limburg, provincie Limburg, 6 mei 2014;
- Stikstofdepositie veehouderij, bijlagenrapport bij Plan-MER en PB POL 2014, Anteagroup, 24 april 2014

De Commissie heeft kennis genomen van zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 8 juli 2014 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014

ISBN: 978-90-421-3962-6

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

